

НЕФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

***В. В. Гусаренко**, здобувач вищої освіти групи Б-5/1
обліково-фінансовий факультет, МНАУ*

Проблеми формування та розвитку принципів корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) займають важливе місце в діяльності високоавторитетних міжнародних організацій, об'єднують зусилля ділових кіл, громадських і державних структур різних країн. Найбільші міжнародні організації сьогодні виступають з ініціативами в області КСВ і займаються розробкою стандартів щодо складання корпоративних соціальних звітів. Важливим інструментом регулювання і впровадження КСВ в практику корпорацій є нефінансовий звіт.

Нефінансовий звіт містити такі основні аспекти: боротьба з корупцією і хабарництвом; охорона навколишнього середовища; повага прав людини; питання зайнятості та соціальні питання; опис політики, результатів і ризиків, пов'язаних із цими питаннями.

Для практичного втілення ідей КСВ та нефінансової звітності в Україні необхідно активізувати вплив на них з боку держави та насамперед визначитися з цілями, варто відмітити, що для кожної країни вони свої. Так, наприклад, в Норвегії соціальна відповідальність і звітність використовується як інструмент

покращення екологічної ситуації, розвитку торгівлі, зниження корупції, підвищення конкурентоспроможності на міжнародному рівні; в Італії – для впровадження інновацій, вирішення соціальних та трудових питань, нарощення конкурентоспроможності, зайнятості та екологічності; в США – для регулювання експорту та імпорту, охорони здоров'я, розвитку науки, управління людськими ресурсами тощо [1, С. 90].

В Україні, на нашу думку слід брати за мету зростання експорту, зниження соціальної напруги, покращення іміджу країни на міжнародному рівні, вдосконалювати навколишнє середовище, відновлення та модифікацію стану трудової сфери, зростання конкурентоспроможності, вдосконалення благодійницької сфери, регіонального та інноваційного розвитку та інше.

Соціальні звіти підприємств, розміщують, як правило, на корпоративних веб-сайтах, публікують у вигляді брошур або презентацій для вільного використання. Зацікавлені сторони (органи державного управління, об'єднанні споживачі, індивідуальні споживачі, бізнес-партнери, громадські організації та інше) мають безпосередній доступ до цієї інформації.

Існують певні переваги при складанні нефінансової звітності, так як при підготовці є можливість розглянути та удосконалити власну стратегію, покращити процес управління, ототожнити нефінансові ризики, а також об'єктивно оцінити власну діяльність. Можна узагальнити переваги нефінансової звітності наступним чином (рис. 1).

Рисунок 1 – Переваги від складання нефінансової звітності

Джерело: сформовано автором на основі [3]

Виходячи з цього, нефінансова звітність при вірному підході здатна стати для бізнесу інструментом стратегічного планування та впорядкувати політику соціальної відповідальності.

На сьогодні існує близько 20 різних стандартів нефінансової звітності. Найбільше поширення одержали 4 стандарти [2, С. 226] :

1) GRI (включає три основних елементи: економіка організації, її соціальна та екологічна політика);

2) ISO 14000 (стандарт заходів по охороні і раціональному використанню навколишнього середовища);

3) SA8000 (світовий стандарт, акцентує увагу на трудових відносинах з урахуванням встановлених норм відповідальності роботодавця у галузі умов праці);

4) AA1000 (стандарт спрямований на впорядкування соціальних ініціатив компанії і підвищення їх ефективності).

Найпоширенішою формою нефінансової звітності щодо реалізації концепції соціальної відповідальності можна вважати вільну форму змісту, так як вона використовується більшістю корпорацій, які вважають себе соціально орієнтованими.

Таким чином, застосування нефінансової звітності на підприємствах України є вкрай важливим і має бути спрямованим на збалансоване забезпечення потреб багатьох зацікавлених сторін. Складання нефінансової звітності вирішує питання документування й поширення стейкхолдерам інформації щодо результатів реалізації стратегії корпоративної соціальної відповідальності. Тому подальший розвиток повинен бути націлений на розробку методології впровадження нефінансової звітності у розвиток стратегії підприємства.

Література:

1. Царик І. М. Проблеми та перспективи розвитку нефінансової звітності як інструменту корпоративної соціальної відповідальності / І. М. Царик // Причорноморські економічні студії. – 2017. – Вип. 24. – С. 89-93.

2. Колповська А. М. Застосування соціальної звітності в муніципальному управлінні / А. М. Колповська // Державне управління та місце самоврядування. – 2013. – Вип. 4(19). – С. 261-270.

3. Кальчук А. Л. Нефінансова звітність: її сутність та класифікація / А. Л. Кальчук // Сучасні тенденції розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування. – 2016. – С. 45-48.

***Науковий керівник – Лункіна Т. І.,
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет***